

LAUGSTOL AS
Postboks 244
3901 PORSGRUNN
Att. Kjetil Opheim

Saksbehandler, innvalgstelefon

Fred Marius Svendsen, 33371163

Tillatelse til å grave grøft for høyspentkabel og fjerning av nettstasjon - Dalheimveien - Larvik bøkeskog landskapsvernområde - Larvik kommune

---

Statsforvalteren tillater graving av grøft for høyspentkabel i deler av Dalheimveien og fjerning av nettstasjon i Larvik bøkeskog landskapsvernområde. Tillatelsen gis med vilkår.

Vedtaket kan påklages innen tre uker fra brevet er mottatt.

Vi viser til søknad fra Laugstol AS datert 6. mai 2020, og til tilleggsopplysninger mottatt i november, desember og januar.

Søknaden

Det søkes om å grave en grøft for høyspentkabel i deler av Dalheimveien i Larvik bøkeskog landskapsvernområde. I tillegg skal eksisterende nettstasjon i samme område fjernes. Hensikten med tiltaket er strømforsyning til ny nettstasjon som skal etableres ved Farriskilen. Grøfta skal være 70 cm dyp og 70-80 cm bred. Grøftas lengde inne i landskapsvernområdet blir omtrent 90 meter. Eksisterende nettstasjon fraktes ut via nedlagt del av den gamle Dalheimveien. For arbeidet skal det i hovedsak benyttes hjulmaskin. Maskiner og annet utstyr skal rengjøres og desinfiseres etter arbeidet. Alternativ trase for høyspentkabelen er vurdert, men omsøkt trase beskrives som beste valg og i tillegg vil grøftegraving fra Larvik bøkeskog gjøres i sammenheng med etablering av nytt veilysanlegg i området.

Lovgrunnlag

Verneforskriften

Formålet med vernet av Larvik bøkeskog er å bevare en av landets klassiske bøkeskoglokaliteter.

Alle inngrep som vesentlig endrer landskapskarakteren eller skogbildet er forbudt, herunder uttak av masse og oppføring av anlegg eller lignende. Motorisert ferdsel er regulert, herunder forbud mot motorisert ferdsel utenfor Dalheimveien.

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for verneområdet.

Naturmangfoldloven

Den generelle bestemmelsen om å gjøre unntak fra fredningen i verneforskriften ble i 2009 erstattet av § 48 i naturmangfoldloven (nml), der det blant annet heter: *Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.*

I Statsforvalterens vurdering skal prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12 legges til grunn sammen med forvaltningsmålet for naturtyper, økosystemer og arter i §§ 4 og 5 og vektlegging av andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. Prinsippene i §§ 8 til 12 innebærer at beslutninger skal bygge på et godt kunnskapsgrunnlag, at føre-var prinsippet legges til grunn ved kunnskapsmangel, at den samlede belastningen på økosystemet vurderes, at tiltakshaver må bære kostnadene ved miljøforringelse samt at teknikker og driftsmetoder er miljøforsvarlige.

Forskrift om atferdsregler for Larvik Bøkeskog

Formålet med forskriften er å hindre smitte fra plantesykdommen Phytophthora og å bevare Bøkeskogen som en rekreasjonsskog. All ferdsel innenfor Larvik bøkeskog landskapsvernområde skal skje på stier, veier og gruslagte plasser. Forvaltningsmyndighet for forskriften er Larvik kommune.

Statsforvalterens vurdering

Graving av grøft faller inn under verneforskriftens begreper «uttak av masse» og «oppføring av anlegg eller lignende», og er forbudt, jf. verneforskriftens kapittel IV punkt 1. Videre er motorisert ferdsel i området her utenfor Dalheimveien forbudt, jf. kapittel IV punkt 4. Søknaden behandles med grunnlag i dispensasjonshjemmelen i nml § 48.

I vår saksbehandling må vi først vurdere om vilkårene for å gjøre unntak fra fredningsbestemmelsene er oppfylt. Graving av grøft og sanering av nettstasjon vil kunne gjøre skade på bøkeskogen ved ødeleggelse av rotsystemer og spredning av plantesykdommen Phytophthora. Med skånsom metode kan tiltaket imidlertid gjennomføres på en måte hvor skaden på bøkeskogen vil være ubetydelig. På bakgrunn av dette kommer vi til at tiltaket ikke kommer i konflikt med fredningsvedtakets formål og vil heller ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Det foreligger dermed mulighet til å gjøre unntak fra vernebestemmelsene, jf. nml § 48.

Vi deler oppfatningen om at det er hensiktsmessig at strømforsyningen til Farriskilen-området går via Dalheimveien. Særlig sett i sammenheng med grøftegraving i forbindelse med etablering av nytt veilysanlegg i området.

Tiltaket skal gjennomføres på gbnr. 3020/2419 og 3020/2422 hvor Miljødirektoratet er grunneier. Vi har også vært i kontakt med Larvik kommune og Farris naturskole om bruk av Dalheimveien. Vi har forespurt Vestfold og Telemark fylkeskommune om forholdet til kulturminner i området. I e-post datert 3. februar 2021 opplyser fylkeskommunen om at de ikke har merknader til saken, utover å vise til stanse- og meldeplikten i kulturminneloven § 8 andre ledd. Berørte parter er kjent med tiltaket og vi anser forhåndsvarsling av vedtaket for unødvendig.

Grøften skal graves i, eller i kanten av, eksisterende vei. Nær veien langs den aktuelle strekningen står det flere mindre og mellomstore bøketrær, og noen få store bøketrær. Yngre bøketrær har pålerot, mens store bøketrær har rotsystem av typen fastrot. Det vil si at det er mulig å grave ganske nærme stammen på yngre bøketrær uten å skade rotsystemet nevneverdig, men at det er nødvendig å holde mer avstand for ikke å skade de store trærnes rotsystem. Ett av de store trærne

står tett ved veibanen på veiens sørvestre side, og vi vurderer det som særlig viktig at grøfta graves et stykke unna dette treet.

Plantesykdommen Phytophthora er registrert på flere bøketrær i det aktuelle området. Sykdommen angriper røttene og sprer seg så videre oppover i trestammen, og fører til at trærne dør. Organismene som forårsaker sykdommen lever i jord og spres med jord på blant annet redskaper og fottøy, og via overflatevann. Forvaltningsplanen for Larvik bøkeskog (november 2013) omtaler Phytophthora, og legger føringer for å hindre spredning av sykdommen.

Kravet til kunnskapsgrunnlaget i nml § 8 vurderes å være oppfylt. Føre-var-prinsippet i § 9 kommer dermed ikke til anvendelse i saken. Grøfta i seg selv vurderes ikke å ha særlig betydning for økosystemet i verneområdet, men det er viktig at det i anleggsperioden gjøres tiltak for å hindre spredning av plantesykdommen Phytophthora, jf. nml § 10.

For å hindre skade på store bøketrærs rotsystemer og spredning av Phytophthora setter vi vilkår om plassering av grøft, at kjøring med maskiner kun skal foregå på Dalheimveien og tidligere del av Dalheimveien inn mot nettstasjonen, og krav om rengjøring og desinfisering av utstyr, jf nml §§ 11 og 12.

På dette grunnlaget har vi kommet til at det kan det gjøres unntak fra vernebestemmelsene, og vi tillater graving av grøft, og motorisert ferdsel i forbindelse med fjerning av nettstasjon. Denne dispensasjonen gjelder forholdet til verneforskriften for Larvik bøkeskog landskapsvernområde. Søker står selv ansvarlig for å innhente eventuelle andre nødvendige tillatelser.

Når det gjelder dette tiltaket og forholdet til plantesykdommen Phytophthora, er Statsforvalterens myndighetsområde knyttet til den delen av tiltaket som skal gjøres innenfor grensene til Larvik bøkeskog landskapsvernområde. Mesteparten av gravetiltaket vil foregå utenfor landskapsvernområdet, ned mot Farriskilen. Plantesykdommen finnes også i området ned mot Farriskilen, og vi oppfordrer på det sterkeste at dere gjennomfører smitteverntiltak også i dette området, for å unngå at denne alvorlige sykdommen spres til andre områder.

Statsforvalterens vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 og med henvisning til merknadene ovenfor, tillates graving av omtrent 90 meter grøft for høyspentkabel i Dalheimveien i Larvik bøkeskog landskapsvernområde. Videre tillates arbeider og motorisert ferdsel i forbindelse med sanering av eksisterende nettstasjon i samme område. Tillatelsen gis på disse vilkår:

1. Den eller de som utfører arbeidet skal være kjent med vilkårene for dispensasjonen. Når arbeidet utføres skal dispensasjonen være tilgjengelig på stedet og kunne fremvises på forespørsel.
2. I god tid før oppstart av arbeidet skal det sendes varsel til Statsforvalteren, og til Farris naturskole ved Sondre Bergem. Dersom tiltaket gjennomføres i sommerhalvåret skal også Larvik og omegns turistforening varsles, som brukere av Padlehytta.
3. For å hindre vesentlig skade på viktige bøketrærs rotsystem skal grøfta graves i selve veien, i området mellom Dalheimveiens midtlinje og nordøstre kant. Grøfta skal ikke graves dypere enn 80 cm, og strekningen skal samsvare med kart i søknaden datert 6. mai 2020.
4. Jord, jordliknende og jordholdige masser skal ikke fjernes fra tiltaksområdet. Mellomlagring av masser skal ikke skje utenfor eksisterende veibane.

5. Maskiner, fottøy og annet utstyr som er i kontakt med jord, skal rengjøres med vann og deretter desinfiseres med egnet middel før det fjernes fra tiltaksområdet i landskapsvernområdet. Dette gjelder etter endt arbeid, og også ved hvert tilfelle dersom maskiner og utstyr skal forflyttes inn og ut av tiltaksområdet i anleggsperioden.
6. Motorisert ferdsel utenfor Dalheimveien skal kun foregå på den nedlagte delen av den gamle Dalheimveien, som går inn i skogen mot nettstasjonen.
7. Området skal ryddes og se ordentlig ut etter endt arbeid.
8. Kort tid etter endt arbeid skal det sendes enkel rapport til Statsforvalteren. Rapporten skal beskrive når arbeidet ble utført, inkludere et kart hvor kabeltraseen er nøyaktig tegnet inn, og en beskrivelse av hvordan utstyret ble rengjort og desinfisert.
9. Tillatelsen gjelder i to år fra dags dato.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages innen tre uker etter at brevet er mottatt. Eventuell klage skal være skriftlig begrunnet og sendes til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Klageinstansen er Miljødirektoratet.

Med hilsen

Arne Christian Geving (e.f.)
fagsjef

Fred Marius Svendsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Larvik kommune	Postboks 2020	3255	LARVIK
Vestfold og Telemark fylkeskommune	Postboks 2844	3702	SKIEN
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM
LARVIK OG OMEGNS TURISTFORENING	Storgata 25	3256	LARVIK